

Kultur- og kirkedepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Deres ref
2004/368KU/KU2 ckn:pbp

Vår ref
200400381

Dato
09.03.04

HØRING – FORSLAG TIL ENDRING I SAMELOVEN KAPITTEL 3

Det vises til brev 28.01.04 fra Kultur- og kirkedepartementet med forslag til endringer i sameloven kapittel 3.

Utdannings- og forskningsdepartementet har følgende merknader:

Det foreslås at den gjeldende geografiske definisjonen av forvaltningsområdet for samisk språk blir tatt ut av sameloven. I stedet vil sameloven gi hjemmel for å definere det geografiske området gjennom forskrift. Opplæringsloven § 6-1 sin definisjon av "samisk distrikt" følger av en henvisning til gjeldende § 3-1 i sameloven. Den foreslåtte endringen i sameloven vil derfor ha konsekvenser for forvaltningsområdet for samisk opplæring.

Opplæringsloven § 6-1 lyder:

”§ 6-1. Definisjonar

I lova her tyder

- same: person som kan skrivast inn i samemanntalet, jf. § 2-6 i lov 12. juni 1987 nr. 56 om Sametinget og andre samiske rettsforhold (samelova), og barn av dei som kan skrivast inn*
- samisk: nordsamisk, sørsamisk eller lulesamisk*
- samisk distrikt: 1) det samiske forvaltningsområdet etter § 3-1 i samelova, 2) andre*

kommunar eller delar av kommunar etter forskrifter gitt av Kongen i statsråd etter at Sametinget og dei kommunane og fylkeskommunane spørsmålet gjeld, har fått uttale seg”.

En endring av sameloven § 3-1 slik som foreslått vil medføre en tilsvarende utvidelse av det samiske forvaltningsområdet i opplæringslovens forstand. Hvis forvaltningsområdet for samisk språk fastsettes i forskrift og ikke i lovs form, vil det også bli lettere adgang til å endre forvaltningsområdet. Dette vil gi mer uforutsigbarhet enn etter dagens ordning.

Vi ønsker å holde fast ved dagens ordning på opplæringslovens område, dvs. begrense vår lovbestemmelses rekkevidde til dagens definisjon av ”samisk distrikt”. Dette vil kreve en lovendring i opplæringsloven slik at bestemmelsen får samme ordlyd som gjeldende definisjon i sameloven § 3-1 nr. 1: *”Med forvaltningsområdet for samisk språk menes kommunene Karasjok, Kautokeino, Nesseby, Porsanger, Tana og Kåfford”.* I motsatt fall vil forvaltningsområdet for samisk opplæring bli utvidet og ikke minst på en uforutsigbar måte gjennom endringsadgang gjennom forskrift.

Endringsforslaget i sameloven ny § 3-2 nr. 1 inneholder dessuten følgende definisjon for samisk språk: nordsamisk, lulesamisk, sørsamisk og østsamisk/skoltesamisk. Opplæringsloven § 6-1, jf. ovenfor, benytter bare nordsamisk, sørsamisk eller lulesamisk i sin definisjon av samisk. Endringsforslaget vil derfor kunne medføre en utvidelse av omfanget av rettighetsbestemmelsene om samisk opplæring etter opplæringsloven.

En av konsekvensene av dette vil kunne bli at skolen blir forpliktet til å gi opplæring i skoltesamisk over hele landet. Det er vanskelig å anslå hvor mange som aktivt bruker skoltesamisk. Selv om vi ikke har kunnskaper om hvor stor etterspørselen vil bli, kan dette kreve en utvidelse i antall lærere som kan gi opplæring i og på skoltesamisk og som et minimum en utvidet kapasitet i fjernundervisning i og på skoltesamisk.

En slik lovendring som foreslås i sameloven vil innenfor opplæringssektoren kunne få betydelige administrative og økonomiske konsekvenser. En utvidelse innenfor både forvaltningsområdet og språk vil nødvendigvis innebære økte kostnader. På det nåværende tidspunkt foreligger det imidlertid ikke beregninger på hva dette vil innebære i økte kostnader.

Med hilsen

Tove Brekke (e.f.)
avdelingsdirektør

Hein Th. Ferre

avdelingsdirektør